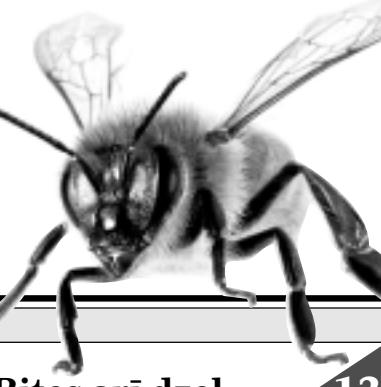

Vaduguns

Piektiena ● 2013. gada 12. jūlijs ● Nr. 53 (8552)

CENA abonentiem Ls 0,33
tirdzniecībā Ls 0,38

Bites arī dzel

12.

Saņem "Mazo Pūci"

9.jūlijā Izglītības un zinātnes ministrija pasniedza ceļojošas balvas "Lielā Pūce" un "Mazā Pūce", kuras jau 24 gadus nodod labākajiem skolu kolektīviem mācību gadā par sekmīgu darbu talantigo skolēnu izglītošanā. Mazo skolu kategorijā ceļojošās pūces balvu ieguva Daugavpils Saskaņas pamatskola, Rīgas 89.vidusskola, Rīgas Herdera vidusskola, Rudzātu pamatskola un Balvu pamatskola.

Par pabalstiem absolventiem

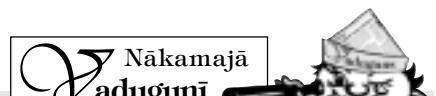
Daudzi vecāki satraukti, ka viņu 9.klasses absolventiem pārtraukta 8 latu ģimenes valsts pabalsta izmaksu. Ministru kabineta noteikumi paredz, ka par skolēniem, kuri jūnijā pabeiguši 9. klasi, ar 1.jūliju ģimenes valsts pabalsta izmaksu pārtrauc. Atgādinām, ģimenes valsts pabalstu maksa par katru ģimenē audzināmo bērnu no gada līdz 15 gadu vecumam. Ja bērns pēc 15 gadu vecuma sasniegšanas turpina mācīties vispārējās vai profesionālās izglītības iestādē un nesaņem stipendiju, tad pabalstu turpina maksāt līdz 19 gadu vecuma sasniegšanas dienai (ja jaunietis nav stājies laulībā). Ja skolēns rudenī tupina mācīties un septembrī uzsāk mācības 10.klasē, tad šī informācija nonāk Izglītības un zinātnes ministrijā, bet VSAA septembrī saņem elektronisku informāciju no IZM par bērniem, kas mācās vispārējās izglītības iestādē.

Apsveic jaunos deputātus

Ceturtdien Balvu novada domes sēdē apsveica jaunos deputātus - Aigaru Pušpuru un Vilni Dzeni. Trešais deputāts Sandis Puks sēdē nepiedalījās. Atgādinām, ka deputātu mandātus pēc vēlēšanām nolika I.Kalva, J.Roginskis un G.Raibekaze.

Tilžā būs jauna pārvaldniece

Balvu novada domes sēdē par jauno Tilžas pagasta pārvaldnieci ievēlēja Annu Bērziņu, kura līdz šim strādāja Tilžas internātpamatiskolā par saimniecības vadītāju. 'Par' balsoja A.Kazinovskis, N.Dimitrijevs, A.Kindzuls, I.Ņikuļina, V.Dzenis, S.Pavlovska, A.Pušpurs, D.Usins, J.Boldāns, E.Salmanis, I.Baranovs; 'pret' - V.Zeltkalns un J.Trupovnieks; sēdē nepiedalījās P.Kalniņš un S.Puks.

- Dzīvo putnu paradīzē**
Ciemojamies Ollitas un Aināra Losevu mājās

- Klāt klasiskās dramaturģijas festivāls "Kiršu dārzs 2013"**
Četrās dienas Balvi bauda teātra mākslu

Foto - E.Gabranovs

Pirmā Austrumlatgalē

Izaugsme acīmredzama. Kā diena pret nakti izskatās modernā meža ugunsgrēku dzēšanas automašīna "Mercedes Benz", salīdzinot ar 25 gadus veco "GAZ 66". Jāpiebilst, ka Balvu birojā milzīgs darbs ieguldīts arī telpu modernizācijā.

Šonedēļ Balvos darba vizītē ieradās Austrumlatgales virsmežniecības virsmežzīnis Eugēnijs Upenieks, Meža un vides aizsardzības daļas vadītāja vietnieks Edijs Leišavnieks un citi speciālisti, lai Balvu birojam nodotu modernu un pilnībā aprīkotu specializētu meža ugunsgrēku dzēšanas mašīnu "Mercedes Benz Unimog U 4000".

Vai daba nav jāsaudzē?

Virsmežzīnis Eugēnijs Upenieks, jautājis, kāda šobrīd ir ugunsdrošības situācija Austrumlatgales mežos, atzina, ka lielākā vai mazākā mērā tas ir Dieva varā, proti, cik ir nokrišņu, tik arī ir: "Ugunsbīstamība ir vai nu ļoti augsta, ja ir bezlietus periods, vai arī pietiekami zema. Šobrīd laika apstākļi ir samērā bīstami, jo austrumu reģionā gandrīz piecas nedēļas nav stipri lijis, turklāt ogotōju mežos ir ļoti daudz. 99% gadījumu ugunsgrēku iemesls ir cilvēku bezatbildīga rīcība – tie ir atstāti degoši ugunskuri un nomesti izsmēķi." E.Upenieks atgādināja, ka maijā izsludinātais ugunsnedrošais periods turpinās, līdz ar to visas dedzināšanas ir saskaņojamas ar Valsts meža dienestu, virsmežniecību vai vietējiem meža dienesta birojiem. "Mežā kategoriski aizliegt kuriņāt ugunskurus, izmest izsmēķus, kā arī dedzināt zāli un atkritumus," uzsvēra virsmežzīnis. Tincināts par soda sankcijām, E.Upenieks paskaidroja, ka tās ir adekvātas, jo sodi ir pietiekami augsti: "Katrā gadījumā, atrodoties sausā periodā mežā, neaimzīrsīsim, ka meži ir Latvijas bagātība. Vai bagātība nav jāsaudzē?" Jāpiebilst, ka Valsts meža dienests turpina un turpinās pievērst īpašu uzmanību meža aizsardzībai. Kā piemēru virsmežzīnis minēja rekonstruēto torni Straždiņos. "Tuvākajās dienās ekspluatācijā nodos Ranguču torni Vectilžā," viņš piebilda.

Vienpadsmītīs auto - speciāli Balviem

Mūsu mežinieki priecājas, ka jaunā specializētā meža ugunsgrēku dzēšanas mašīna nodota Balvu birojam. Automašīna "Mercedes Benz Unimog" izgatavota pēc speciāla pasūtījuma un būvēta, ievērojot visas prasības, kas nepieciešamas tieši meža ugunsgrēku dzēšanā. Meža un vides aizsardzības daļas vadītāja vietnieks Edijs Leišavnieks pastāstīja, ka jaunais auto, salīdzinot ar 30 gadus vecajiem "GAZ 66", noteikti atvieglos ugunsdzēsēju darbu: "2011.gadā Valsts meža dienests pirmo reizi neatkarīgās Latvijas laikā iegādājās 10 automašīnas, no kurām 4 nodeva Rīgas reģionālajai virsmežniecībai, pa vienai - Ziemeļkurzemes, Dienvidkurzemes, Sēlijas, Dienvidlatgales, Ziemeļvidzemes un Ziemeļaustrumu virsmežniecībām. Tagad konkursa kārtībā iegādājāmies vēl vienu automašīnu speciāli Balvu pusei. Ar jauno auto var operatīvāk strādāt, tai ir modernāki sūkņi un daudz kas cits. Mūsu stratēģiskais mērķis ar nodrošināt visas virsmežniecības vissmaz ar divām šādām automašīnām."

Situācija uzlabojas

Lai arī bezatbildīgu cilvēku vēl ir pietiekami daudz, meža darbinieki secina, ka pēdējos gados situācija uzlabojas. "Lai arī vēl gadās, ka izsmēķu gali lido pa gaisu, tomēr cilvēki kļuvuši apzinīgāki, piesakot arī dedzināšanas darbības meža dienesta amatpersonām, kā to nosaka likumdošana. Mēs varam tikai priecāties, ka statistika uzlabojas. Tas nozīmē, ka cilvēki kļuvuši godrāki," secina E.Leišavnieks. Līdzīgās domās ir arī Balvu meža ugunsdzēsības stacijas vadītājs Juris Prancāns, kurš zināja teikt, ka pēdējos gados ugunsgrēku skaits mūsu pusē ir būtiski samazinājies. "Ar jauno automašīnu varēsim strādāt vēl operatīvāk," viņš nešaubās.

E.Gabranovs

Pasaules ģimenes ārstu konferencē.

4. lpp.

Pasniedz datorkursus senioriem.

5. lpp.

Aktivitātes

Emocionālas dienas Vēršukalnā

Viļakas novada Vēršukalna muzejā rit aktīva saviesīgā dzīve. Te uzņem viesus, rit nesteidzīgas sarunas un laiku pa laikam notiek arī jaunas atklāsmes. Par vasaras aktivitātēm un pārsteigumiem stāsta muzeja vadītājs ALDIS PUŠPURS.

Maizes cepējas radinieku pulks

Pirms Jāniem bijuši divi jauki notikumi. Vēršukalnā ciemojās apmeklētāju grupa, kuri sevi pieteica kā pazistamās maizes cepējas Annas Strupkas radinieki Masaļski no Rīgas. Radniecība saistīma ar Annas mātes māsas atzaru, kura pēcnācēji dzīvojuši Plešavas ciemā. Annas mātes māsa Helēna tika aizprecināta uz Plešavas ciemu. Viņas meita Mihalina apprečējās ar Aloizu Bukovski un viņiem bija četri bērni – dēls Voldemārs un trīs meitas - Emerita, Aniceta un Biruta. Voldemārs neilgi pēc dienesta padomju armijā mira, jo dienesta laikā dzīvoja veselībai kaitīgos apstākļos. Vēršukalnā ciemojās visas trīs māsas un viņu atvases. Liels pārsteigums bija viņu vidū redzēt arī slaveno hokeja vārtsargu Edgaru Masaļsku, kura māte Biruta ir jaunākā no Mihaļinas meitām. Arī tēvam Jānim Masaļskim ir saknes Svilpovas ciemā. Viņš ir daudziem vēl labā atmīnā esošās Marijas Aleksānes (apkārtējie bieži sauca par Jakšu Marīti) tēva māsas Aneles dēls. Jānis Masaļskis atcerējās daudzus no klasesbiedriem, tostarp Alberta Aleksānu, kura dzimtās mājās atrodas tepat kaimiņos, netālu no muzeja. Muzeja vadītājs A.Pušpurs vērtē: "Kopumā šī tikšanās atgādināja senu paziņu satikšanos, lai gan tādā pulkā satikāmies pirmo reizi mūžā. Tas liecina par cilvēku dvēseles atvērtibu, labestību un bagātību." Lidzīgas izjūtas bijušas arī ciemiņiem. Ne velti atvadoties kāds no viņiem atzinis, ka daudzreiz bija braukuši garām Svilpovai un ievērojuši ceļa norādi uz Vēršukalna muzeju, taču nav varējuši iedomāties, ka tur ir tik interesanta un labestīga uzņemšana. "Paldies viesiem par sirsniņgajiem vārdiem, jo tas iedvesmo!" atzīst A.Pušpurs.

Foto - no personīgā archīva

Kuplais radinieku pulks. Viens no šīs vasaras pārsteigumiem Vēršukalna muzejā bija maizes cepējas Annas Strupkas radinieku Masaļsku apciemojums.

Fotoizstādes autors Jānis Slišāns ar dzīvesbiedri.
Izstādi veidoja dabas fotogrāfijas no dzimtās vietas Susāju, Mednevas pagastos un arī cituriennes Latvijā.

Foto - no personīgā archīva

Fotoizstādes atklāšana

Jūnijā muzejā atklāja novadnieka Jāņa Slišāna no Pokšovas ciema fotoizstādi. Tās moto – "Mūsu telpa". Jānis izstādes ievadinformācijā stāsta, ka ar foto pasauli viņu iepazīstinājis mājas kaimiņš Pokšovā - Vitolds Korinis, kurš 1963.gadā, atrākot no dienesta padomju armijā, atveda līdz pilnu fotopiederumu komplektu. Tur bija fotoaparāts "FED-2", palielinātājs "YPA", attīstīšanas tanki un vēl citi piederumi. Elektrības tolaik ciemā nebija, tādēļ Vitolds fotografiju izgatavošanai izmantoja Zvaigznes skolas telpas. Vēlāk Vitālijs uzdāvināja visus piederumus Jānim Slišānam. Tas bija laiks, kad fotoattēla brīnuma tapšanas process aizrāva. Viļakas vidusskolā viņš darbojās fotopulciņā, ko tolaik vadīja matemātikas skolotāja

Bule. Sākoties digitalizācijas ērai, fotodarbošanos uz laiku pārtrauca, taču līdz ar digitālo spoguļkameru parādišanos arī Jānim atgriezās fotopriegs. Fototehnikas izvēlē viņš priekšroku dod firmai "NICON". Fotoprāsmi autors apguvis gan pašmācības ceļā, gan apmeklējot dažādus kursus. Atklāsmi šajā jomā viņam devuši arī kursi pie dabas fotografā Andra Eglīša.

Izstādes atklāšanā bija pulcējusies Jāņa draugi un darbabiedri, paši tālakie atbrauca no Kolkas. Muzeja iekdienā tā bija emocionāla un skaista diena. Ciemīļus savīļoja ekskursija Viļakas katoļu baznīcā, arī apkārtējās panorāmas apskate no baznīcas torna un ērgelnieces Marutas Pitkevičas priekšnesums.

M.Sprudzāne

Pārsteiguma naudas balva skatītājiem

3X 500 Ls

* Pārsteiguma balva maks. līdz 4,- un 1,- Mēsli spoguļam

ATBALSTA

z/s Austrumozoli
z/s Amatnieki
SIA LIEPĀS Z
SIA Aiva V

DISKOTĒKA SESTDEJAS NAKTS
DJ V. GRIGORIEFF UN DJ L3
ĒÄRMENU ŠOVS IEJĀ 1,- LS

INFO ATBALSTS

Baltā Brieža mototrāce 2013. gada 13.-14.jūlijā

VILĀKĀ MOTOKROSSA LATVIJAS ČEMPIONĀTS
Baltā Brieža mototrāce 2013. gada 13.-14.jūlijā

Sludinājumi

SIA „Dotnuvos projekta“ IELŪDZ JOS UZ LAUKU DIENU

17. JŪLIJA 10:30

ZS „LIEPĀS“ KRĀĒJĀS
GALĒNU PAGASTS
RĒZEĻI NOVADA

LAUKU DIENAS PROGRAMMA:

- 10:30 Reģistrācija
- 11:00 Pasākuma atklāšanas ceremonija
- 11:15 Tehnikas demonstrācijas:
 - Lopkurnas segaņu izmaksas Irbeņi Kverneland
 - Hokītājs un mīkstā bērniņu izplešējs Krenelband
 - Atīdz Irverneland un ievērogi Eimuntas Pakrēmers
 - Zāļu slēpēja un gārbība ezīši Embleck
 - Traktori Case IH
- 14:00 Vakariņi, mānas un izmeklījumu izrāces

LAUKU DIENA

VĀRĀK INFORMĀCIJAS:

SIA „DOTNUVOS PROJEKTĀ“
Kopšā, Āgeriņi, tele: 333 16102
Užņ. Blēbergs, tele: 333 10094
ZS „LIEPĀS“ LĀZĀRĀNSKS
Āmeri Ēzermiņš, tele: 28111579

Graudaugu novākšanas tehnikas tehniskās apskates laiki un vietas

BALVU, VIĻAKAS, RUGĀJU, BALTINAVAS novados 2013. gadā

Pilsēta/Pagasts(Vieta)	Datums	Laiks	Norises vieta
Bērzkalnes	Centrs	17.07	10.00
Lazdulejas	Centrs	17.07	14.00
Krišjāņu	Centrs	18.07	10.00
Vectilžas	Centrs	18.07	12.00
Bērzbils	Centrs	19.07.	10.00
Rugāju	Centrs	19.07	12.00
Tilžas	K.s.Rota	22.07	10.00
	Centrs	22.07	11.30
Susāju	Centrs	23.07	10.00
	SIA Ķira	23.07.	11.00
Vecumu	Centrs	23.07.	13.00
Šķilbēnu	Rekava	24.07.	10.00
Kubulu	Centrs	24.07.	14.00
Lazdukalna	Skujenieki	25.07.	10.00
	Centrs	25.07.	11.00
Baltinavas	Centrs	26.07.	10.00
Vīksnas	Centrs	29.07.	10.00
Mednevas	Centrs	29.07.	12.00
Briežuciema	Centrs	26.07.	12.00
Balvu	Centrs	30.07	10.00
			Pie pagasta pārvaldes

JAUUNGULBENES PROFESIONĀLĀ VIDUSSKOLA

aicina pēc 9.klases iegūt vidējās profesionālās izglītības diplomi šādās profesijās - "LAUKU TURISMA SPECIALISTS" un "AUTOMEHĀNIKIS", mācību ilgums 4 gadi.

Pēc 8.klases iegūt aplieciņu par vispārējo pamatizglītību profesiju "PAVĀRA PALĪGS", mācību ilgums 2 gadi.

Pēc 12.klases aicina apgūt šādās profesijas - "AUTOELEKTRIKIS" un "GRĀMATVEDIS" (uzņemšana vecumā līdz 25 gadiem), mācību ilgums 1,5 gadi.

Sikāka informācija: www.jaungulbenesav.lv vai tālr. 64471625; 64471651.

VĪKSNAS skolai – 100!

Aicinām skolas absolventus, bijušos pedagogus un darbiniekus uz skolas jubilejas svinībām **3.augustā plkst. 18.00** Stacijas pamatskolas Vīksnas filiālē.

Reģistrācija no plkst. 17.30, dalības maksa – 2 lati. Līdzi iemēt skaistas atmiņas, labu noskaņojumu un groziņu. Kopīgi baudīsim satikšanās prieku, sildīsimies pie atmiņu ugunskura un līksmosim ballē!

Kontaktinformācija: tālr. 29395589.

Iespēja

Strādā bez ofisa un kolēģiem

Pašnodarbinātais IVARS KOKOREVIĀS no Viļakas novada Vecumu pagasta "Indričiem" nodarbojas ar tulkošanu, sauc sevi par askētu un kā vienīgo darba instrumentu min datoru ar interneta pieslēgumu. Vai, esot bez sava ofisa, bez grāmatvežiem un kolēģiem, var nopelnīt naudu?

Vairs nav jābrauc uz galvaspilsētu un jāsēd ofisā, nav par katru cenu jāmeklē darba devējs, jo internets ļauj izmantot citas darba iespējas, kad pats vari būt gan darba devējs, gan darba ņēmējs. Sauc sevi, kā vēlies - ģenerāldirektors vai vadītājs, jo tikai tu pats esi atbildīgs par visu. Vienīgais, kas nepieciešams, ir dators ar interneta pieslēgumu, kā arī zināšanas. Tās gan regulāri jāpilnveido, jāiet meklējumu ceļā, arī jākļūdās, bet galvenais - jebkurā biznesā jābūt pārliecinātam, ka izdosies. Ivars savulaik strādājis Žiguru MRS, tad aizgājis no darba Tieslietu un Reģionālās attīstības ministrijās, kur strādājis kā juridisks konsultants, sniedzis arī atzinumus par citu ministriju izstrādātajiem normatīvo aktu projektiem. "Bija sajūta, ka mani šīs lietas nogurdina, neaizrauji. Ja es vēlētos kāpt pa karjeras kāpnēm, man būtu jāstrādā vēl vairāk, arī ārpus darba laika, kā tas bija tobrīd, jo darba apjomī bija milzīgi," neslēpj Ivars.

Izvirza mērķi apgūt valodas

Pēc darba attiecību izbeigšanas viņš atbrauca uz savu dzimto pusi Krievijas pierobežā, astoņus kilometrus no Viļakas, un turpināja mācīties gan valodas, kurām pamati ieliktī, vēl Rīgā esot, gan pilnveidot sevi mūzikas jomā, kas tuva sirdij. Ivars iemācījās spēlēt gitaru, dzied korī "Mirklis" un tikkō atgriezies no Dziesmusvētkiem Rīgā. "Esmu daudz domājis par to, vai šo darbu, kad man nav priekšnieku, nav konkrēta darba laika, pats meklēju klientus un pats plānoju savu darba stratēģiju, būtu varējis darīt daudz agrāk," ar pārdomām stāstījumu uzsāk Ivars. Viņš atzīst, ka ir domājis par to, kur un kā strādāt, lai nav ik rītu jāsāk astoņu stundu riņķā dancis, kad tev dod pavēles, liek darīt to vai citu darbu, bet pats vari būt sev kungs un pavēlnieks. Ivars nenoliedz, ka baidījies palikt bez algota darba tāpēc, ka nezinājis, ko tieši darīt, lai nopelnītu naudu. Bez entuziasma turpinājis strādāt ministrijā, tikai ik pa laikam pieķēris sevi pie domas, ka ilgi tā nevar turpināties. "Kad pārcēlos dzīvot uz laukiem, bija sajūta, ka ideja atrāns pati. Mēģināju Viļakas novada domē kandidēt uz bāriņtiesas vadītāja amatu, bet sapratu, ka tur priekšroku dos pie redzējušiem darbiniekiem, un tā arī notika," saka Ivars. Vēl strādājot ministrijā, viņam bija interese par valodu apguvi un iespēja nopirkst kaudzi grāmatu, ko viņš arī darija. Taču nebija laika tajās pat ielūkoties, kur nu vēl lasīt un mācīties, jo darbs ļoti nogurdināja un izglītošanos valodu jomā viņš atlīka no dienas uz dienu. Dzīvojot laukos, bija daudz brīva laika, un Ivars atsāka īstenot savus mērķus. Franču valodu viņš bija apguvis valsts pārvaldes kursos, jo šajā valodā svarīga izruna un jāmācās

Ivars Kokorevičs. Risinājumus var atrast vienmēr, jāprot tikai komunicēt arī ar pilnīgi svešiem cilvēkiem.

Foto - Z.Logina

pie pasniedzējiem klātienē, bet gramatiku pilnveidoja no grāmatām pašmācības ceļā. Ivars pastāsta, ka romānu grupas valodām, piemēram, franču, spānu, itāļu, raksturīgi, ka tās cēlušas no latīņu valodas, līdz ar to daudzi vārdi un gramatika ir līdzīga, atšķiras tikai izruna, līdz ar to šīs valodas mācīties bija vieglāk. Sākotnēji Ivars valodas apguva personīgas intereses dēļ un par tulkošanu vēl pat nedomāja. Taču jurista spriestspēja un prasme izzināt gramatikas likločus atveda pie domas, ka varētu izmēģināt spēkus tulkošanā. "Man viegli mācīties no grāmatām, kurās izskaidroti visi gramatikas noteikumi. Jau skolā labi pārzināju latviešu valodas gramatiku, kas sagādāja grūtības citiem skolēniem," atklāj Ivars.

Sākums nebija vieglis

Kad Ivars Kokorevičs pieņema lēmu mu no savām zināšanām gūt praktisku labumu, viņš izdrukāja sludinājumus un uzlika gan pilsētu, gan pagastu reklāmas stendos, arī vietējā laikrakstā, ka tulko 'no' un uz vairākām valodām. Tagad Ivars atzīst, ka tas bijis bērnišķīgi, jo atsaucības nebija nekādas. Pēc laika ievietojis sludinājumu interneta portālā [ss.lv](#), un viss pamazām aizgāja - klienti sāka parādīties. Taču cerēt, ka darbs būs visu laiku, vēl nevareja. "Vajadzēja nostiprināt savu klientu loku, bet tas nebija viegli. Vajadzēja paitet zināmam laikam, līdz sevi pierādi. Pagājušā gada pavasarī sāku strādāt nopietni - sadarbojos ar tulkošanas birojiem *Skrivanek*, *Open World*, *Poliglot* un citiem - šobrīd aptuveni septiņiem," stāsta Ivars. Kā notiek šīs process? Ivars e-pastā saņem tekstu tulkošanai, vienojas ar klientu, cik ilgā laikā varēs izpildīt pasūtījumu, cik tas maksās, kā notiks apmaksa, un darbs var sākties. Piemēram, ja jātulko A4 lapa 14 šriftā ar atstarpi 1,5 starp rindām, cena var svārstīties no 2,50 līdz 10 latiem - viss atkarīgs, no kādās valodas uz kādu jātulko, kā arī no teksta sarežģītības pakāpes. Piemēram, no krievu uz latviešu valodu tulkojuma viena lapa maksās vislētāk. Ivars Kokorevičs neslēpj, ka visgrūtāk noteikt pakalpojuma cenu. Tā nedrīkst būt ne par zemu, ne par augstu. Ja būs zema, klienti neticēs, ka darbu paveiksi kvalitatīvi, ja būs augsta, tad daudz nenopelnīsi. Sākumā viņam bijis grūti iepazīt un izprast tirgu, un par visiem tulkojumiem prasījis vienu un to pašu cenu - 2 latus. Protams, cenu ieteikmē arī tirgus svārstības. Tulkojumu praksē gan rēķina pēc zīmēm vai vārdiem, un to vienā A4 lapā

jābūt apmēram 250 vārdiem jeb 1800 zīmēm. Pašlaik Ivars strādā ar sešām valodām dažādos valodu pāros. "Daudzi brīnās, kāda atšķiriba ir, piemēram, tukošanai no franču uz latviešu vai no latviešu uz franču valodu. Vienmēr vieglāk būs tulko uz to valodu, kas ir paša dzimtā valoda, jo tad var garantēt augstāku kvalitāti un labāku stilu. Tulkojumā uz franču valodu var garantēt labu gramatiku, bet ne atbilstību vietējam stilam. Reizēm rodas šaubas, bet tad tekstus precīzēju vēl un vēlreiz, jo daudz ko nedrīkst tulko burtiski, turklāt katrai nozarei ir savas terminoloģijas," stāsta Ivars. Viņš neslēpj, ka sākotnēji izmantojis *google.lv* un *translate.ru* tulkojājus, bet tad sapratis, ka tā darīt nevar, lai arī daudz ko pēc tam labojis. Vēl tulkošanas praksē svarīgs ir cilvēciskais faktors, un piekrāpt cilvēkus nedrīkst. Vācu valodas tulkojumus viņš vai nu atsaka, vai lūdz palīdzību firmām jeb privātpersonām, kuras pārzina šo valodu.

Strādā bez brīvdienām

Pašlaik Ivaram darbs ar personīgo dzīvi tā saplūdis, ka grūti ko nodalīt. Darba laika smaguma centrs viņam ir vakara stundās, kad Ivars var strādāt nepārtraukti ilgāku laiku. Ik dienu, arī brīvdienās, Ivars pie datora pavada 7 - 8 stundas. Pārvarā viņš tulko līgumus, noteikumus, pilnvaras un citus dokumentus un materiālus, kur vajadzīgas jurista zināšanas. Tulko arī uzņēmumu interneta mājaslapām, kam nepieciešams stilistiski labs teksts. "Ja tulkoju, piemēram, uz spānu valodu, skatos Spānijas likumus, salīdzinu viņu sistēmu ar Latvijas sistēmu un meklēju pareizos terminus," piebilst Ivars.

Nauda ienāk, taču gadās visādi

Par darbu klienti norēķinās, maksājot tulkojām caur i-banku, pastu vai tulkojām birojiem, kuri naudu savukārt pārskaita viņam. Ivars neslēpj, ka ir tāda cilvēku kategorija, kuri par samaksu atceras tikai pēc viena vai vairākiem atgādinājumiem. Tad ir jāzvana un pieklājīgi jāpajautā. Ir situācijas, ka jāatlādina vairākas reizes. "Tā gadijās ar vienu tulkojām biroju, kas mani turēja tādā kā naudas pavadā, taču risinājumu var atrast vienmēr, un nauda ienāk. Nedēļā ir iespēja nopelnīt aptuveni simts latu, protams, atkarīgs, kādi būs pasūtījumi," atklāj tulkojās Ivars Kokorevičs. Viņš piebilst, ka arī jauniešiem ieteicams pārzināt internetekonomiku, un viņš šajā jomā apmācījis arī skolēnus.

Īsumā

Uzsāk ciņu ar graustiem un demontētos

Foto - A.Kirsanovs

Balvu novada Būvvalde jau kopš šī gada janvāra apsekojis pilsētu un visus pagastus, lai konstatētu faktus, kur atrodas grausti, un brīdinātu īpašniekus par to nojaukšanu. Vēl neapmeklēti palikuši tikai trīs pagasti - Krišjāni, Vectilža un Balvu pagasts. Daudzi saimnieki īpašumus demontē solījušies paši un sakārtot tos nākamā gada laikā. Būvvalde veiks atkātotu pārbaudi un tiem, kuri darbus nebūs uzsākuši, izsūtīs brīdinājumus. Pašlaik nobeigumam darbi tuvojas Balvos, Tehnikas ielā 7, kur demontēts nu jau likvidētajai SIA "Auziņš un sabiedrība" piederošais cements tornis, kur savulaik bija iecerēta zinātniskā ražošana un tehnoloģiju attīstība. Kā stāsta SIA "Global Nordic metals" projektu vadītājs Kristaps Ēdolfs, objekts bija kļuvis bīstams, būvkonstrukcijas nedrošas, 3 m dziļas akas bez kāpnēm, kurās iekrītot, cilvēks varēja zaudēt dzīvību. "Domāju, šajās dienās objektu nodosim, vēl tikai jāsasmalcina un jāizlīdzina cementa būvgruži," saka K.Ēdolfs. Zeme, uz kurās atradās cementa tornis, pieder pašvaldībai. Būvvaldes vadītāja Žanete Mārtuža skaidro, ka pašlaik pašvaldībai tālāk ejošu plānu, kā turpmāk izlietot šo zemi, nav, tikai teritorijas sakārtošana. Nākamā būs nedzīvojamās ēkas Dzirnavu ielā 1 nojaukšana. Apsekotas arī Balvos esošas bijušās pienotavas četras ēkas, kas pašlaik pieder DNB bankai. Vēl nojaukšanai paredzēta SIA "Monro J" piederošā katlu māja Balvos, Brīvības ielā 50a. Interesanti, ka demontāža neskars divus skursteņus, no kuriem viens atrodas šajā adrese, bet otrs - bijušā gaļas kombināta teritorijā, kas celti no sarkanajiem ķieģeljiem un kurus var uzskatīt par savdabīgiem vēsturiskiem vides objektiem.

Apgūst datorprasmes

Foto - Z.Logina

Lai arī ir vasara, daudzi seniori priekšroku dod nevis, piemēram, darbam dārzā, bet zināšanu pilnveidei - datorprasmi apguvei. Balvu pamatskolas datorklasē pie pasniedzējas Ritas Hrustaļovas jau uz vairākām nodarbībām pulcējas apmēram 10 seniori vecumā pēc 50 gadiem, kuri apgūst gan teorētiskas, gan praktiskas iemaņas darbā ar datoru. Kursu apmeklētāja Anna Eisaka uz nodarbībām dodas ar savu portatīvo datoru, ko iegādājusies ģimene, jo dēļa piedāvātajam planšetdatoram bijuši pārāk mazi burti. "Ko paspēju pierakstīt, mājās atkārtoju un saprotu. Ja cenšas un dara - izdodas, jo pasniedzēja ir ļoti pretimnākoša," saka A.Eisaka. Leontīne Dukaļska pirms kursu uzsākšanas datoru pārziņāja labi, bija apguvusi dažādās programmas un strādāja. "Tagad no pasniedzējas uzzināju, kā vienu un to pašu darbību izdarīt īšāk, pareizāk un racionālāk," piebilst L.Dukaļska. Kursi turpinās, un seniori labprāt izmanto iespēju papildināt savas zināšanas bez maksas.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

būtu prieks

Foto - I.Tušinska

Krāsu kontrasti. Apstādījumi pie Balvu Kultūras un atpūtas centra šogad izceļas ar košām krāsām. Šajā nedēļas nogalē jau no tālienes pamanāmie apstādījumi priečes arī teātru festivāla "Ķiršu dārzs" dalībniekus un apmeklētājus. P/a "San – Tex" apzaļumošanas speciālistes veikumu atzinīgi novērtē Rugāju novada daiļdzīniece Daiga Moroza: "Šogad Balvu apstādījumi ir sevišķi pamanāmi, man ļoti patīk dekoratīvo augu izvēle puķu dobēs pie Kultūras un atpūtas centra, kā arī puķu podi laternu stabos."

Foto - no personīgā arhīva

Pie Rugāju novada domes. Šovasar Rugāju novada domes apmeklētājus iepriecina tumšsārtu kalibrahoju un sudrabpelēku dihondru gaumīgais salikums. D.Moroza pārliecīnāta, ka nav vajadzības tērēt naudu dārgu dekoratīvu puķu podi iegādei, jo visorganiskāk vidē ieķēlaujas tieši koka darinājumi, kā šis statīvs.

Foto - no personīgā arhīva

Pie Rugāju sporta halles. Sevišķi glīti šogad padevušies apstādījumi pie Rugāju sporta halles un skolas.

Foto - I.Tušinska

Pie parka. Šovasar balveniešu iemīlotās ziedu muciņas pie parka papildinājis eksotisks augs 'kannas', kas padara kompozīciju apjomīgāku.

Foto - no personīgā arhīva

Nevar nepamanīt. Pie pagrieziena uz Tilžu šogad nevar nepamanīt glīto samteņu trijstūri, kas redzams jau pa gabalu.

Brīvbrīdi sagatavoja I.Tušinska

CILVĒK ZINAS

Vīksna nesnauž, Vīksna dejo!

Vīksnas pagasta deju kolektīva vadītāja Gunta Grāmatiņa deju kolektīvu vada pirmo gadu un ar saviem "Piestienītā" dejotājiem ir ļoti apmierināta. Pati viņa dejo "Nebēdā", tāpēc pieskatīt savējos uzticējusi kultūras darba organizatorei Ligitai Kacēnai, bet žagarus neviens nav izpelnījis, drīzāk: "Hip! Hop! Urrā!" Piektdien dienas deju koncertā pirms dejas "Kūmas" sākās lietus, un, lai arī visi mēģināja slēpties zem kokiem, jaunie tautastārpī tika samērcēti. Pēc karstās svelmes lietus dejotājiem sniedza tonusu un jaunu enerģiju. Dejotāja Līga piedzīvoja kājas traumu un divus pēdējos koncertus nevarēja apmeklēt, taču puiši meiteni tiešā nozīmē nēsāja uz rokām, un Līga paspēja visur būt kopā ar savējiem. Pagasta vadītāja Gunta Raibekaze teju divas stundas savās plavās vākusi ziedus, lai gājienā Viķiņu kolektīvi būtu īpaši skaidri. Un ballītes - tās paliks atmiņā visspilgtāk! Pie tādām lielākām var pieskaitīt trīs - viena bija trešdienas vakarā pēc pūtēju orķestra skates kopā ar visiem turpat 32.vidusskolā, otrā - kopā ar Briežuciema deju kolektīvu "Pāris", kuriem līdzi bija Aigars ar savu akordeonu, un trešā - pēc pēdējā koncerta Daugavas stadionā, kad mājās Viķiņu dejotāji pārnākuši tikai piecos no rīta. "Viss piedzīvots, pārdzīvots, izdzīvots, un visi esam apmierināti!" saka G.Grāmatiņa.

Vecīlžas lustīgie dejotāji turējās braši

Vecīlžas pagasta jauniešu deju kolektīvu jau deviņus gadus vada Kristīne Jermacāne, un daudziem kolektīva dejotājiem šie bija jau otrie Dziesmusvētki. Kristīne smeja, ka visjestrāk gājis tieši pēc deju mēģinājumiem Daugavas stadionā, kad varēja laistīties no ūdens šķūtenēm uz nebēdu. Tā veldzējušies, mitrajos apgērbos dejotāji varējuši izturēt 30 grādu karstumu. Un vēl spilgtā atmiņā neaizmirstamie balījuki ar savējiem muzikantiem - Zinti Krakopu un Artūru Jauntevu. "Kad pagasta vadītāja Genovefa Jermacāne atveda puķes un mēs gājienam pinām pīpēnu vainadziņus, runājām, ka šos svētkus atcerēsimies ilgi," piebilst K.Jermacāne.

NEDĒĻAS CITĀTS

"Dzīvošana sociālajos tīklīs rada nepatīkamu pēcgaršu, ka es iztērējis daudz laika, bet ieguvis neesi neko."

(No sarunas ar tulkotāju Ivaru Kokoreviču)

Redakcija atvainojas visiem, kurus "Cilvēkzinās" aizvainojušas vai aizvainītos

Jaunie laukos

“Labrego” gallu valodā nozīmē ‘zemnieks’

Baltinavas novads ir ne vien mazākais novads Latvijā, bet pēdējos gados to atstājuši daudzi iedzīvotāji, - šai informācijai, kas ne reizi izskanējusi masu medijos, paši novada iedzīvotāji nepiekrīt. Ir, kas aizbrauc, bet ir arī, kas paliek un pat atgriežas uz dzīvi dzimtajā pusē, - saka pašvaldības speciāliste Sarmīte Tabore. Vairāki jaunie baltinavieši izmantojuši valsts un Eiropas Savienības atbalstu jaunajiem lauksaimniekiem un uzsākuši savu uzņēmējdarbibu. Malači puiši! Starp viņiem ir arī jaunais biškopis KASPARS KAŅEPE no Surikovas ciema “Aataugām”.

Biškopību jaunais cilvēks mācījies Vecbebru vidusskolā, bet Lauksaimniecības Universitātes Ekonomikas fakultātē papildinājis zināšanas, apgūstot komercdarbibas un uzņēmušu vadības zinības. Bitenieka arodū viņš izvēlējies 9.klasē, kad bija jādomā, kur mācīties tālāk. Lasot žurnālu “Agrotops”, Kaspara tēvs izslījis arī rakstu par Vecbebru skolu, kur jaudiem ilgi jaunieši apgūst senā aroda prasmes. Pilsētas dzīve laukos augušo Kasparu nevilināja, un viņš labprāt paklausīja tēva ieteikumam. Par bitēm gan viņš neko daudz nezināja.

“Vectēva brālim bija bites, bet viņš nomira, kad man bija desmit gadu. Pirmai reizi bišu stropu no iekšpusēs ieraudzīju tikai Vecbebru skolā,” atceras Kaspars.

Pēc studijām pirmos bišu stropus - simts komplektus - jaunietis iegādājās, realizējot lauku modernizācijas projektu, bet nedaudz

“Labāk kungs uz savas mēslu kaudzes, nekā kalps svešā zelta bedrē.”

vēlāk, jau iesaistoties atbalsta projektā jaunajiem lauksaimniekiem, nopirkā iekārtas biškopības attīstībai - medus sviedi, atvākojamo galdu, vaska un medus kausētājus, ziedputekšņu uztvērējus. Kaspars iegādājās arī bites - no kāda bitenieka Jēkabpils pusē nopirkā 80 saimes. Pārziemoja 67 saimes. Tagad Kaspara bišu dravā ir simts bišu saimes. Darba dravā pietiek, sevišķi no pavasara līdz rudenim, lai gan dīkam vērotājam šķiet, - bites lido no ziedu uz ziedu un vāc saldu nesumu, ko atliek tikai paņemt. Tā nav! “Ik pa desmit dienām caurskatu saimes. Biškopīm intensīvākais darba periods ir jūnijās, kad pie bitēm darbs ir praktiski katru dienu, jo jāaudzē jaunās bišu mātes, jāveido jaunās saimītes un jāuzmama bišu saimes, lai neizspielo,” savu bitenieka iekdienu atklāj Kaspars. Viņš stāsta, ka speciāli ziedošos augus bitēm nesēj, bet lūko, kur dravu izvietot. Tagad individuālā komersanta “Labrego” bišu drava atrodas četrās vietās, iznomājot zemes gabalus arī no vietējās pašvaldības. Bitenieks skatās, lai bišu drava, piemēram, neatrastos tuvu rapša laukiem, jo no rapša ziediem vākto medu klienti pērk nelabprāt. Pircēji labāk izvēlas tumšo jeb meža ziedu medu, ko uzskata par vērtīgāku. Šogad pirmo pavasara ienesumu Kaspars pircējiem varēja piedāvāt jau maija beigās. Savu vietu medus tirgū jaunais uzņēmējs vēl tikai iekaro, jo viņa vārds daudzām vēl nav

pazīstams. Preces reklāmai padomā ir izgatavot etiķetes ar savu uzņēmuma nosaukuma dizainu, bet tam vajadzīgs laiks. Te, iespējams, palīdzēs māsa, kura ir ainavu arhitekte, bet dzīvo un strādā Norvēģijā.

Foto - A.Kirsanovs

Bišu dravā. Kaspars piemājas bišu dravā, kur izvietoti norēgu tipa daudzkorpusu bišu stropi. Bites saldo nesumu te vāc no dažādiem dabā ziedošiem kokiem, krūmiem un puķēm. Šis gads gan biteniekiem, gan bitēm ir savdabīgs. Daba steidzas! Pavasarī vienlaikus noziedēja blīgznas, kārkli, kļavas, arī pienenes. Pasteigušās šogad arī piemājas plavās augošās ugunspuķes, kas uzziedējušas par nedēļām divām ātrāk. Pērn, rudens pusē, kad lielākā daļa puķu pārziedējusi, Kaspars bišu dravai nolūkojis vietu mežā, kur ziedēja virši.

Kaspars vecāki, protams, ir priecīgi, ka dēls palicis mājās, jo arī bez bitēm zemnieku saimniecībā “Kalnavotini” ir daudz darba - lopi, darbs mežā. Par savu palikšanu laukos Kaspars ir pārliecināts, viņš piekrīt teicenam, ka “labāk kungs uz savas mēslu kaudzes, nekā kalps svešā zelta bedrē”. Arī draudzeni Kaspars paspējis nolūkot vēl studiju laikā, kura no Brocēniem devusies viņam līdzi uz tālo Latgales nostūri. Inese strādā par nodokļu administratori novada domē, un Kaspars ir pārliecināts, ka

projām neaizies, pieradīs arī pie lauku dzīves.

Kaspars uzņēmumam ir interesants nosaukums, tādēļ nevarējām nepajautāt par to. Atklājās, ka seno gallu valodā vārds ‘labrego’ nozīmē ‘zemnieks’. Nosaukums radies, kad skolas gados Kasparam nācīs rakstīt bakalaura darbu par savu iespējamo uzņēmumu, kam, protams, bija vajadzīgs arī nosaukums. Interneta tulkotājā viņš atradis šo seno gallu vārdu, kas tulkojumā nozīmē ‘zemnieks’, un tas *pielipis*. Skan gandrīz kā ‘labrit’!

Ar bitēm nekad neko nevar zināt

Baltinavietis AIGARS BUKŠS, atšķirībā no Kaspara Kaņepes, ar bitēm un biškopību bija tuvāk pazīstams tādēļ, ka bitenieks ir viņa vectēvs (tēva tēvs). Tomēr jaunieša izvēli - palikt vai nepalikt laukos - noteica arī kas cits. Un viens no galvenajiem iemesliem - nepieciešamība palīdzēt vecākiem lauku darbos savā saimniecībā “Jaunā Odumova”, iespējams, kādreiz arī pilnībā pārņemt saimniecības vadību.

Aigars Bukšs ir Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas skolotājs. Viņš beidzis Rēzeknes Mūzikas vidusskolu un absolējis Rīgas Pedagoģijas un vadības augstskolu kā pūšamo instrumentu skolotājs. Lai gan trompete, flauta, saksafons un lauku darbi ir dažādas un pirmajā acumirkli pat šķiet, nesavienojamas lietas, Aigars bilst, ka tā vis nav. “Kad apnik darīt smagos lauku darbus, kad tie piegriežas, tad gribas uz skolu, kur darbs ir garīgs un saistīts ar nemateriālām vērtībām. Bet, ja nogurdina darbs skolā, galvu var izvēdināt, darot lauku darbus,” saka jaunietis. Viņš jau skolas gados palīdzējis vecākiem saimniecībā lauku darbos, bet galīgais lēmums par palikšanu nācis mazliet vēlāk. “Sākās ar to, ka vecāki nopirkā kombainu, un tad jau bija skaidrs, ka jānāk uz laukiem,” smej Aigars paskaidrojot, ka no trim Bukšu Marijas un Jāņa bērniem viņš bijis vienīgais reālais pretendents uz palikšanu zemnieku saimniecībā “Jaunā Odumova”. Aigara brālis strādā Rīgā bankā un par atgriešanos laukos nedomā, māsa vēl mācās Āgenskalna ģimnāzijā Rīgā. Dzīvodams laukos, Aigars bija lietas kursā par

lauksaimniecību, par valsts un Eiropas Savienības piedāvātajām iespējām zemniekiem, tostarp arī par atbalstu jaunajiem lauksaimniekiem. Izvēle par labu bitēm nebija nejauša. Ar biškopību nodarbojas Aigara vectēvs, un puika jau kopš mazām dienām zināja, ka bites ne tikai dzej, bet nes arī saldu medu. Studiju gados Rēzeknē un Rīgā bitenieka mazdēlam itin labi veicies ar medus tirgošanu - lieta, tā sakot, gājusi no rokas. Šim - burciņa, tam - burciņa... “Parasti, braucot uz skolu ar autobusu, vedu divas burkas ar medu, vairāk nebija iespējams, jo medus ir smags. Notirgotā medus daudzumu neviens tā īsti nekontrolēja, tādēļ dzīvoju tīri labi,” viņš atklāj medus biznesa veiksmīgo sākumu. Lai saņemtu valsts un Eiropas Savienības atbalstu jaunajiem lauksaimniekiem, jaunietis uzrakstīja projektu. To atbalstīja. Par projektā paredzētajiem līdzekļiem topošais bitenieks iegādājies bišu stropus, bišu saimes, medus sviedi un citu biškopības inventāru. Lai nodarbotos ar biškopību, obligāts nosacījums bija medus māja, jo nevar medu iegūt, kur pagadās. Tai bija jābūt. Ēka saimniecībā bija uzcelta, to tikai pielāgoja jaunajām vajadzībām. Ar padomu un bišu spietiem palīdzēja vectēvs. Lai gan Aigars atzīst, ka vectēvs visu dara pa savam. “Vectēvs man saka: “Tu nepareizi strādā!””, tādēļ es labāk strādāju pa savam un lai vectēvs strādā pa savam,” atzīst jaunais biškopis. Viņš stāsta, ka padomu biškopībā neliedz arī citi baltinavieši - biškopji Kaspars Kaņepe, Jānis Ločmelis un Imants Bleidels. No visiem pa domu graudam, un lieta virzās uz priekšu. Lai gan par bitēm zināt visu nav iespējams, ir vēl

Foto - A.Kirsanovs

jāmācās un jāmācās. Aigara tēvs Jānis piebilst, ka laukos katrā trešajā mājā ir vismaz pāris bišu saimes, bet komerciālos nolūkos ar biškopību Baltinavas novadā nodarbojas cilvēki pieci vai seši. Informāciju par jaunuviem biškopības nozarē var iegūt arī biškopības biedrībā, kas organizē izglītojošus kurss, apgādā ar nepieciešamo literatūru, zālēm pret bišu slimību. Lai dibinātu kontaktus un iegūtu jaunu informāciju, Aigars nolēmis apmeklēt arī biškopju vasaras saietu. Uz jautājumu: “Vai bites dzej?”, pedagogi un zemnieks atsmej: “Bites ir dzēlušas un dzej joprojām, tikai tagad dzēluma vieta vairs nepampst!” Niknākas esot vietējās bites, mierīgākas - pirktais.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

